

เรื่อง การส่งเสริมค้ำทานการตลาดไม้สักตัดสางขยายระยะ

โดย

นายไวคุณธุ์

นายเกรียงศักดิ์

นายสุรศักดิ์

ภริหัต

เสพธ์ ธรรม

หลอจิคค์เสียง

นายเศรษฐกจบาไม้

กองแผนงาน

กรมป่าไม้

มกราคม ๒๕๓๐

เรื่อง การส่งเสริมการค้าไม้สักค้ำสร้างขยายระยะ

1. คำนำ

1.1 กรมป่าไม้ ได้มีการริเริ่มปลูกสร้างสวนป่า เป็นระยะเวลาอันยาวนานมาแล้วประมาณ ๖๐ ปี มีการปลูกสร้างสวนป่าเป็นระยะเวลาเกือบครึ่งศตวรรษ การปลูกสร้างสวนป่าสักแบบชาวไร่ ได้เริ่มมีขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2449 โดยพระยาวันพฤกษ์พิจารย์ (นายทองคำ เศวตศิลา) โดยเริ่มทำการปลูกที่จังหวัดแพร่ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการเริ่มปลูกป่าครั้งแรกของประเทศไทย

1.2 ปัจจุบัน ได้มีการปลูกสร้างสวนป่าไม้สัก โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน มีประมาณมากกว่า เจ็ดแสนไร่ และสวนป่าไม้สักบางแห่ง ได้มีการทำไม้ออกมาใช้ประโยชน์ โดยมีการค้ำสร้างขยายระยะตามหลักวิชาการจัดการป่าไม้ และวนวัฒนวิธี ไม้ค้ำสร้างขยายระยะเหล่านี้วันจะมีคุณค่า ในทางเศรษฐกิจ เมื่อมีการทำไม้เหล่านี้ออกมา ก็สมควรที่จะให้มีการใช้ประโยชน์ในแนวทาง ที่เหมาะสมและอย่างมีประสิทธิภาพ การสามารถส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์ไม้ค้ำสร้างขยาย ระยะได้อย่างเต็มที่ จะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ขณะเดียวกันยัง เป็น การประหยัดหรือลดการใช้ไม้ที่มีอยู่ในป่าธรรมชาติให้ลดน้อยลง ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งใน การฟื้นฟูสภาพป่าธรรมชาติ และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการปลูกสร้างสวนป่าเพิ่มมากขึ้น

1.3 อย่างไรก็ตาม เท่าที่ได้มีการติดตามและสอบถาม รวมทั้งตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับ เรื่อง ไม้สักค้ำสร้างขยายระยะ หลังจากที่ได้มีการค้ำสร้างขยายระยะ หรือสวนป่าสักที่ถึงกำหนด เวลาที่จะต้องทำการค้ำสร้างขยายระยะ ส่วนมากมักจะไม่ค่อยมีผู้สนใจ เขาร่วมทำการแข่งขัน ในการซื้อขาย เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ไม้ว่าจะเป็นผู้ซื้อในท้องถิ่น หรือผู้ซื้อจาก ต่างท้องที่ก็ตาม บางแห่งก็ไม่มีผู้ทำการประมูลเลย สวนป่าสักบางแห่งหากสามารถทำการจำหน่าย ได้ก็มีราคาต่ำและสวนป่าบางแห่งที่ทำการค้ำสร้างขยายระยะมีผู้ซื้อ แต่ต้องเสียเวลาและชักช้า ในด้านระเบียบ กฎเกณฑ์ในทางราชการ ซึ่งทำให้รัฐบาลต้องขาดรายได้พอสมควรแทนที่จะได้ ภาษีรายได้จากการจำหน่ายไม้ค้ำสร้างขยายระยะเหล่านี้ เป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสวน ป่าต่อไป

1.4 ปัญหาการตลาดของไม้สักที่ส่งขายระยะ จึงควรที่จะมีการศึกษาพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริม เพราะนอกจากจะทำให้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายแล้วยังทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมป่าไม้ และมีการปรับปรุงคุณภาพไม้ส่วนป่า และยังส่งเสริมให้มีการซื้อ/ขาย หรือการค้าไม้ในราคายุติธรรมอีกด้วย พร้อมทั้งมีการพัฒนาในกานเศรษฐกิจที่เข้าไปและหากมีการส่งออก ก็จะทำให้มีรายได้จากการส่งออก ซึ่งหมายถึงได้รับเงินตราต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

2. การปลูกสร้างสวนป่า กรมป่าไม้

2.1 การปลูกสร้างสวนป่าของกรมป่าไม้ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ 3 หน่วยงาน คือ กองบำรุง กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ และกองอนุรักษ์ต้นน้ำ ซึ่งทั้ง 3 หน่วยงานของกรมป่าไม้สามารถทำการปลูกป่าจนถึงปี 2528 มีพื้นที่รวมกันประมาณ 2,636,866 ไร่ หรือ 4,218.98 ตารางกิโลเมตร อย่างไรก็ตามในจำนวนพื้นที่สวนป่าที่กรมป่าไม้ ดำเนินการตั้งกล้าแล้วนั้น ประมาณได้ว่าเป็นพื้นที่สวนป่าไม้สัก มีเพียงร้อยละ 25 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสวนป่าที่ดำเนินการโดยงบประมาณซึ่งได้รับการจัดสรรจากกองบำรุง

2.2 จากข้อมูลตัวเลข การปลูกสร้างสวนป่าไม้สักที่ดำเนินงานโดยงบประมาณกองบำรุง ตั้งแต่เริ่มปลูกถึงปี 2528 ได้เสนอไว้ในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าสวนป่าไม้สักจะทำการปลูกมากในภาคเหนือของประเทศ สวนป่าปลูกไม้สักมีถึง 174 สวน โดยมีพื้นที่รวมกันประมาณ 484,873 ไร่ ภาคกลางและภาคตะวันออกมีสวนป่าไม้สัก 34 สวน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 76,376 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสวนป่าไม้สัก 19 สวน มีพื้นที่ปลูกรวมกันประมาณ 69,225 ไร่ และภาคใต้มีสวนป่าไม้สักเพียง 3 สวน มีพื้นที่ปลูกรวมประมาณ 5,580 ไร่